

nu erkjender, at denne Byrde en Gang hviler paa Byerne, kunne være Anledning for Kommunalbestyrelserne til at tage under Overveelse, om det ikke kunde være forstandigt at sætte en Grændse for disse stadig stigende Udgifter og med Hensyn til dem at sætte sig paa en noget fastere Fod ved selv at flasse de fornødne Bygninger og saaledes sikke sig mod den meget stærke Fluktuation i de årlige Udgifter til dette Diemed. Ganske vist maa det jo erkjendes, at ved den Kasernerung, som der altsaa til dette Diemed maatte blive Spørgsmaal om, vil der gaa ikke ubetydelige Fordele tabt for Byerne, som skulle danne et Slags Vederlag for den Byrde, som kom til at hvile paa Kommunerne. Men ikke desto mindre er det dog min Overbevisning, at Bibeholdelsen af en Garnison, selv naar den er indkasereret i Lokaler, tilveiebragte af Byen, er og bliver en Fordel for en By, og selv om man kan disputere derom, kan jeg i alt Fald for mit Vedkommende finde det forklarligt, — jeg siger ikke forsvarligt — at de daværende Kommunalbestyrelser havde den allerførste Betænkelse ved at give deres Minde og Medvirking til, at de Garnisoner, som de nu i en lang Række havde haft, mulig bleve tagne fra dem. Det forekommer mig altsaa, at der er brugt vel stærke Udtryk eller Farver, naar man tidligere har omtalt disse Kontrakter og udtalt en saa stærk Uvillie mod dem; men jeg maa dog tillade mig at bemærke, at, om end de Grunde, som jeg har anført, tale for, at Kommunerne den Gang gik til disse Kontraktors Afslutning, er det min fulde Overbevisning, at man intetsteds vilde have gaaet dertil, hvis man ikke havde haft den fuldeste Tilid til de Løfter, som fra den daværende Krigsministers og Krigsbestyrelses Side bleve givne Kommunerne om, at de i en meget nær Fremtid vilde blive sikrede deres Garnison ad Lovgivningsveien. Jeg tror heller ikke, at Kommunerne vare gaaede ind paa disse Kontrakter, hvis det ikke fra de militære Myndigheders Side var gjort gjældende, at man kunde gjøre sikker Regning paa, at ikke blot de militære Myndigheder vilde medvirke dertil, men at alle de Organer, som skulde medvirke dertil, vilde arbejde hen til, at Kommunerne fik en mindelig Godtgjørelse for de Etablissementer, man i Henhold til Kontrakterne maatte gaa til at opføre, en Godtgjørelse, som ikke lod de Offre, Kommunerne derved paatoge sig, fremtræde i et altsor grest Lys. Og saa vil jeg ogsaa tillade mig at tro, at nok en eller anden Kommune kunde have nærret et svagt Haab om, at ogsaa selve Rigsdagen særlig vilde have paaførnet, at disse Kommuner paatog sig et saa betydeligt Offer og gjorde saa betydelige Anstrengelser for at løse en Opgave, som dog vel nærmest Staten maatte være faldet til at løse. Men jeg maa bekjende, at alle de Forhaabninger og Forudsætninger, som man i 1873 knyttede til disse Kontrakter, paa en sørgelig Maade ere blevene skuffede. Jeg gaar vist

ikke det høie Thing for nær, naar jeg tillader mig at sige, at det Haab, man havde nærret til, at man navnlig her i Salen skulde være taknemlig for Kontrakterne af 1873, paa en endog meget eklatant Maade er blevet skuffet. Det har ikke feilet, eller har dog ikke været langt fra, at navnlig dette Thing har været tilbøieligt til endog saa at ville lade disse Staffels Kommuner bøde for, at de have bragt et saadant Offer, altsaa endog saa tilbøieligt til at gjøre det Mødsatte af, hvad man troede sig berettiget til at vente ogsaa fra den Side. Og hvad dernæst angaar Sikkerheden for, at de Kommuner, der gik ind paa Kontrakter, ikke paa en Maade fastede deres Benge ud af Vinduet, men fik en Garanti for, at, naar de opførte deres militære Bygninger, disse da ogsaa vilde blive anvendte i det Diemed, hvortil de bleve opførte — med andre Ord med Hensyn til Sikkeringen af de nu bestaaende Garnisonsforhold er det ikke gaaet meget bedre. Skjøndt den høitærede daværende Krigsminister saa bestemt havde udtalt sig om, at det var hans Hensigt, naar han havde opnaaet ligelydende Kontrakter med de 4 Kommuner, med hvilke han da forhandlede, da at gaa til Rigsdagen med disse Kontrakter og paa Grundlag deraf se at faae Garnisonsforholdene ordnede, forelagde han allerede i Sessionen 1873—74 Hæreløven til Revision, men ingen Garnisonslov, og end ikke under Behandlingen af Hæreløven her i Thinget nævnte han med et eneste Ord, at han ønskede samtlig at se Garnisonsforholdene ordnede. Det er ganske vist, at den høitærede Minister i de Kontrakter, han havde afsluttet med de paagjældende Kommuner, udtrykkelig havde ladet dem skrive sig Ret til at forlange de nuværende Garnisonsforhold bevarede; men det være mig tilladt at tro, at det ikke er noget Bevis for, at der ikke bagved laa den bestemte Forudsætning, at disse Garnisonsforhold skulde ordnes ved Lov samtlig med, at Kommunerne gik til at bringe store Offre, for i det Hele at bringe Indvarteringsforholdene paa en bedre Fod. Jeg vilde ikke kunne fatte, hvorledes en Kommunalbestyrelse under andre Forudsætninger paa nogen Maade kunde anset det forsvarligt at gaa til saadanne Offre, naar den ikke i den Henseende havde haft den mest ubetingede Tilid til, at dette kunde ske. Jeg vilde ikke kunne forstaa, hvorledes nogen Regjering endog saa blot kunde modtage et Tilbud fra en Kommune i den Retning, naar det ikke virkelig den Gang havde været Regjeringens bestemte Hensigt, at den samtlig ogsaa vilde bringe denne Sag til en Ordning. Jeg siger altsaa, at den daværende høitærede Krigsminister ganske vist ikke var juridisk bunden til at forelægge nogen Garnisonslov, men jeg tør dristigt sige, at han var moralsk bunden til at gjøre det saa snart som muligt og gjøre et virkelig kraftigt, effektivt Forsøg paa at bringe den Sag i Orden. Han gjorde det som sagt ikke, og Dønske Kommune tillod sig i den Anledning